

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی
به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت داروسازی اسوه (سهامی عام)

گزارش حسابرسی صورت‌های مالی

اظهار نظر مشروط

۱ - صورت‌های مالی مجموعه و جداگانه شرکت داروسازی اسوه (سهامی عام) شامل صورت‌های وضعیت مالی به تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۴ و صورت‌های سود و زیان، تغییرات در حقوق مالکانه و جریان‌های نقدی برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۳۶، توسط این سازمان حسابرسی شده است.

به نظر این سازمان، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۲ و ۴ و همچنین به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بند ۳ مبانی اظهار نظر مشروط، صورت‌های مالی یاد شده، وضعیت مالی شرکت داروسازی اسوه (سهامی عام) در تاریخ ۳۰ آذر ۱۴۰۴، و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی آن را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو منصفانه نشان می‌دهد.

مبانی اظهار نظر مشروط

۲ - به شرح یادداشت توضیحی ۱۱، مبلغ ۱۶۰ میلیارد ریال از سود سهام شرکت وابسته برخلاف استانداردهای حسابداری بدون مصوبه مجمع عمومی شرکت سرمایه‌پذیر شناسایی شده است. در صورت اعمال تعدیلات لازم از بابت مورد فوق سود خالص و سرفصل دریافتی‌های تجاری و سایر دریافتی‌ها، هر کدام مبلغ ۱۶۰ میلیارد ریال کاهش می‌یابند.

۳ - با توجه به یادداشت توضیحی ۱۵، ارزش ویژه سرمایه‌گذاری در شرکت وابسته پخش رازی به مبلغ ۷۸۹ میلیارد ریال و سهم از سود خالص شرکت وابسته به مبلغ ۲۲۷ میلیارد ریال بر مبنای صورت‌های مالی حسابرسی نشده سال مالی منتهی به ۱۴۰۴/۹/۳۰ در صورت‌های مالی مجموعه منعکس شده است. به دلیل عدم دسترسی به شواهد لازم، آثار تعدیلات احتمالی از این بابت بر صورت‌های مالی مجموعه، برای این سازمان مشخص نمی‌باشد.

۴ - بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد، شرکت از بابت ایفای تعهدات ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور به مبلغ ۱۴۲ میلیارد ریال بدهی در حساب‌ها منظور ننموده است. در صورت اعمال تعدیلات لازم در این خصوص سرفصل‌های سود انباشته و سایر حساب‌های پرداختنی هریک به مبلغ ۱۴۲ میلیارد ریال به ترتیب کاهش و افزایش می‌یابند.

۵ - حسابرسی این سازمان طبق استانداردهای حسابرسی انجام شده است. مسئولیت‌های سازمان طبق این استانداردها در بخش مسئولیت‌های حسابرس و بازرسی قانونی در حسابرسی صورت‌های مالی توصیف شده است. این سازمان طبق الزامات آیین رفتار حرفه‌ای سازمان حسابرسی، مستقل از شرکت است و سایر مسئولیت‌های اخلاقی را طبق الزامات مذکور انجام داده است. این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده به‌عنوان مبنای اظهارنظر مشروط، کافی و مناسب است.

مسائل عمده حسابرسی

۶ - منظور از مسائل عمده حسابرسی، مسائلی است که به قضاوت حرفه‌ای حسابرس، در حسابرسی صورت‌های مالی سال جاری، دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند. این مسائل در چارچوب حسابرسی صورت‌های مالی به عنوان یک واحد و به‌منظور اظهارنظر نسبت به صورت‌های مالی مورد توجه قرار گرفته است و اظهارنظر جداگانه‌ای نسبت به این مسائل ارائه نمی‌شود. موضوع زیر به‌عنوان مسائل عمده حسابرسی که در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی می‌شود، تعیین شده است:

مسائل عمده حسابرسی	نحوه برخورد حسابرس
برآورد اقلام کاهنده فروش ثبت شده در حساب‌ها: تخفیفات جنسی و ریالی اعطایی به شرکت‌های پخش (عمدتاً پخش رازی) به‌عنوان اصلی‌ترین برنامه شرکت برای فروش محصولات به‌منظور کسب سهم مناسبی از بازار است. اقلام مذکور به‌طور همزمان با شناسایی فروش ثبت می‌شوند که عمده‌تاً براساس آمارهای گردآوری شده از تجربیات گذشته و شرایط قراردادی است. برآورد مبالغ مرتبط با موضوعات یاد شده به‌دلیل تنوع شروط مندرج در قرارداد و توافقات بعدی، تأثیر با اهمیتی بر صورت‌های مالی دارد. در نتیجه این برآوردها به‌عنوان مسائل عمده حسابرسی در نظر گرفته می‌شوند.	روش‌های حسابرسی برای برآورد اقلام کاهنده فروش: • کسب شناخت از سیستم‌های کنترل داخلی مربوط به برآورد تخفیفات جنسی و ریالی و آزمون نمونه‌هایی از سیستم کنترل‌های داخلی. • انجام آزمون‌های محتوا برای نمونه‌های مشابه، به‌منظور کسب اطمینان از صحت برآوردهای انجام شده، درخصوص تخفیفات جنسی و ریالی اعطایی. • آشنایی با نحوه عمل حسابداری تخفیفات و جواز و ردیابی مبالغ مندرج در مکاتبات مرتبط با مبالغ ثبت شده در حساب‌ها. • محاسبات مربوط به اقلام کاهنده فروش، مبتنی بر مفروضات و متناسب با شرایط موجود. • ارزیابی کافی و مناسب بودن اطلاعات افشا شده درخصوص تخفیفات فروش. • مناسب بودن رویه حسابداری شرکت بابت ثبت تخفیفات فروش و ثبات رویه شرکت طی سنوات اخیر. • بررسی مستندات پشتیبان ایجاد ارقام کاهنده فروش و مجوزهای مربوطه در این خصوص.

تأکید بر مطلب خاص

۷ - وصول مطالبات و پیامدهای آتی دعاوی حقوقی

به شرح یادداشت توضیحی ۳-۱-۱۷، بدهی شرکت توسعه دارویی رسا به مبلغ ۱۷۷ میلیارد ریال بابت فروش محصولات دارویی به شرکت مذکور در سال ۱۳۹۶ می باشد که پیگیری های شرکت جهت وصول آن به همراه خسارت تأخیر تأدیه در شعبه ویژه رسیدگی به جرائم اخلال گران در نظام اقتصادی (دارویی) به صورت کیفری و حقوقی به طور همزمان و همچنین مطالبات از شرکت به پخش دارویی بهشهر به مبلغ ۴۸ میلیارد ریال به شرح یادداشت توضیحی ۴-۱-۱۷ صورت های مالی، مبنی بر تهاتر طلب مذکور با سود سهام پرداختنی، از طریق شرکت سرمایه گذاری شفا دارو (سهامدار عمده) با شرکت توسعه صنایع بهشهر (سهامدار عمده شرکت به پخش داروی بهشهر)، در جریان پیگیری می باشد. مفاد این بند، تأثیری بر اظهارنظر این سازمان نداشته است.

۸ - دارایی های در جریان تکمیل و ارقام سرمایه ای نزد انبار

به شرح یادداشت توضیحی ۱۳، دارایی های در جریان تکمیل و ارقام سرمایه ای نزد انبار به ترتیب شامل مبلغ ۳۶۴ میلیارد ریال بابت پروژه های آزمایشگاه میکروبی، تأسیسات آمپول سازی و آزمایشگاه **چاق** و مبلغ ۱۵۵ میلیارد ریال بابت خرید یک دستگاه الکتروفورز آگتا می باشد که علی رغم توقف و عدم تکمیل دارایی های مذکور، اقدامات و تصمیمات لازم جهت تکمیل آن، صورت نگرفته است. مفاد این بند، تأثیری بر اظهارنظر این سازمان نداشته است.

۹ - محکومیت شرکت از فعالیت بازرگانی

به شرح یادداشت توضیحی ۳-۱-۳۲، به موجب رأی شعبه ۳۶ دادگاه تجدیدنظر استان تهران مورخ ۱۳/۲/۱۴۰۴ در خصوص شکایت بانک کارآفرین با اتهام عدم رفع تعهدات ارزی، شرکت به مبلغ ۳۶۰۷۸۷۲٫۰۰۰ یورو جریمه و به مدت ۲ سال به محرومیت از فعالیت های بازرگانی محکوم گردیده است. طی نامه مورخ ۲۰/۱۲/۱۴۰۳ بانک کارآفرین، در خصوص شکایت مطروحه بابت تعهدات ارزی اعلام رضایت نموده است. پیگیری های لازم در این خصوص در جریان می باشد. مفاد این بند، تأثیری بر اظهارنظر این سازمان نداشته است.

سایر اطلاعات

۱۰- مسئولیت سایر اطلاعات با هیئت مدیره شرکت است. سایر اطلاعات شامل اطلاعات موجود در گزارش تفسیری مدیریت است.

اظهارنظر این سازمان نسبت به صورت‌های مالی، در برگیرنده اظهارنظر نسبت به سایر اطلاعات نیست و نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی اظهار نمی‌شود. در ارتباط با حسابرسی صورت‌های مالی، مسئولیت این سازمان مطالعه سایر اطلاعات به‌منظور شناسایی مغایرت‌های با اهمیت آن با صورت‌های مالی یا با اطلاعات کسب شده در فرآیند حسابرسی و یا تحریف‌های با اهمیت است. در صورتیکه این سازمان به این نتیجه برسد که تحریف با اهمیتی در سایر اطلاعات وجود دارد، باید این موضوع را گزارش کند. همانطور که در بخش مبانی اظهارنظر مشروط در بالا توضیح داده شده است، در تاریخ صورت‌وضعیت مالی، این سازمان به این نتیجه رسیده که سایر اطلاعات حاوی تحریف‌های با اهمیت به‌شرح بندهای ۲ و ۴ است. همچنین به‌دلیل عدم دسترسی به اطلاعات لازم نتوانسته است شواهد حسابرسی کافی و مناسب درخصوص موارد مندرج در بند ۳ این گزارش را بدست آورد. از این‌رو، این سازمان، نمی‌تواند نتیجه‌گیری کند که سایر اطلاعات در ارتباط با موضوعات مندرج در بندهای فوق حاوی تحریف با اهمیت است یا خیر.

مسئولیت‌های هیئت مدیره در قبال صورت‌های مالی

۱۱- مسئولیت تهیه و ارائه منصفانه صورت‌های مالی شرکت طبق استانداردهای حسابداری و همچنین طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی لازم برای تهیه صورت‌های مالی عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه، بر عهده هیئت مدیره است. در تهیه صورت‌های مالی شرکت، هیئت مدیره مسئول ارزیابی توانایی شرکت به ادامه فعالیت و حسب ضرورت، افشای موضوعات مرتبط با ادامه فعالیت و مناسب بودن بکارگیری مبانی حسابداری تداوم فعالیت است، مگر اینکه قصد انحلال شرکت یا توقف عملیات آن وجود داشته باشد، یا هیچ راهکار واقع‌بینانه دیگری به‌جز موارد مذکور وجود نداشته باشد.

مسئولیت‌های حسابرسی و بازرسی قانونی در حسابرسی صورت‌های مالی

۱۲- اهداف حسابرسی شامل کسب اطمینان معقول از اینکه صورت‌های مالی شرکت، عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه است و صدور گزارش حسابرسی شامل اظهارنظر وی می‌شود. اطمینان معقول، سطح بالایی از اطمینان است، اما حتی با انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی ممکن است همه تحریف‌های با اهمیت، در صورت وجود، کشف نشود. تحریف‌ها که ناشی از تقلب یا اشتباه می‌باشند، زمانی با اهمیت تلقی می‌شوند که به‌طور منطقی انتظار رود، به تنهایی یا در مجموع، بتوانند بر تصمیمات اقتصادی استفاده‌کنندگان که بر مبنای صورت‌های مالی مجموعه و جداگانه شرکت اتخاذ می‌شود، اثر بگذارند.

در چارچوب انجام حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی، بکارگیری قضاوت حرفه‌ای و حفظ نگرش تردید حرفه‌ای در سراسر کار حسابرسی ضروری است، همچنین:

- خطرهای تحریف با اهمیت صورت‌های مالی شرکت از تقلب یا اشتباه مشخص و ارزیابی، روش‌های حسابرسی در برخورد با این خطرهای طراحی و اجرا و شواهد حسابرسی کافی و مناسب به‌عنوان مبنای اظهارنظر کسب می‌شود. از آنجا که تقلب می‌تواند همراه با تبانی، جعل، حذف عمدی، ارائه نادرست اطلاعات، یا زیرپا گذاری کنترل‌های داخلی باشد، خطر عدم کشف تحریف با اهمیت ناشی از تقلب، بالاتر از خطر عدم کشف تحریف با اهمیت ناشی از اشتباه است.
- از کنترل‌های داخلی مرتبط با حسابرسی به‌منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثربخشی کنترل‌های داخلی شرکت، شناخت کافی کسب می‌شود.
- مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری و موارد افشای مرتبط ارزیابی می‌شود.
- بر مبنای شواهد حسابرسی کسب شده، در مورد مناسب بودن بکارگیری مبنای حسابداری تداوم فعالیت و وجود یا نبود ابهامی با اهمیت در ارتباط با رویدادها یا شرایطی که می‌تواند تردیدی عمده نسبت به توانایی شرکت به ادامه فعالیت ایجاد کند، نتیجه‌گیری می‌شود. اگر چنین نتیجه‌گیری شود که ابهامی با اهمیت وجود دارد باید

در گزارش حسابرسی به اطلاعات افشا شده مرتبط با این موضوع در صورت‌های مالی شرکت اشاره شود یا، اگر اطلاعات افشا شده کافی نبود، اظهارنظر حسابرس تعدیل می‌گردد. نتیجه‌گیری‌ها مبتنی بر شواهد حسابرسی کسب شده تا تاریخ گزارش حسابرس است. با این حال، رویدادها یا شرایط آتی ممکن است سبب شود شرکت، از ادامه فعالیت باز بماند.

- کلیت ارائه، ساختار و محتوای صورت‌های مالی شرکت، شامل موارد افشا، و اینکه آیا معاملات و رویدادهای مبنای تهیه صورت‌های مالی شرکت، به‌گونه‌ای در صورت‌های مالی منعکس شده‌اند که ارائه منصفانه حاصل شده باشد، ارزیابی می‌گردد.

افزون بر این، زمانبندی اجرا و دامنه برنامه‌ریزی شده کار حسابرسی و یافته‌های عمده حسابرسی، شامل ضعف‌های با اهمیت کنترل‌های داخلی که در جریان حسابرسی مشخص شده است، به ارکان راهبری اطلاع‌رسانی می‌شود.

به‌علاوه، یادداشتی مبنی بر رعایت الزامات اخلاقی مربوط به استقلال به ارکان راهبری ارائه می‌شود، و همه روابط و سایر موضوعاتی که می‌توان انتظار معقولی داشت بر استقلال اثرگذار باشد و در موارد مقتضی، تدابیر ایمن‌ساز مربوط به اطلاع آنها می‌رسد. از بین موضوعات اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری، آن دسته از مسائلی که در حسابرسی صورت‌های مالی دوره جاری دارای بیشترین اهمیت بوده‌اند و بنابراین مسائل عمده حسابرسی به شمار می‌روند مشخص می‌شود. این مسائل در گزارش حسابرس توصیف می‌شوند، مگر اینکه طبق قوانین یا مقررات افشای آن مسائل منع شده باشد یا، هنگامی که در شرایط بسیار نادر، سازمان به این نتیجه برسد که مسائل مذکور نباید در گزارش حسابرس اطلاع‌رسانی شود زیرا به‌طور معقول انتظار می‌رود پیامدهای نامطلوب اطلاع‌رسانی بیش از منافع عمومی حاصل از آن باشد.

همچنین این سازمان به‌عنوان بازرسی قانونی مسئولیت دارد موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه شرکت و نیز سایر موارد لازم را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی

سایر وظایف بازرسی قانونی

۱۳- موارد مرتبط با الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه شرکت به شرح زیر است:

۱۳-۱- مفاد ماده ۱۱۰ اصلاحیه قانون تجارت و ماده ۲۸ اساسنامه، مبنی بر معرفی یک شخص حقیقی به نمایندگی شخص حقوقی عضو هیئت مدیره جهت انجام وظایف مدیریت در بخشی از سال رعایت نگردیده است (نماینده شرکت داروسازی راموفارمین از تاریخ ۱۴۰۳/۹/۳۰ تا ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ و نیز نماینده شرکت پخش رازی از تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ تا ۱۴۰۴/۸/۲۵).

۱۳-۲- مفاد ماده ۱۲۴ اصلاحیه قانون تجارت و ۴۲ اساسنامه مبنی بر انتخاب یک شخص حقیقی به سمت مدیرعامل (از تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۸ تا تاریخ این گزارش، شرکت توسط سرپرست اداره می شود) رعایت نگردیده است.

۱۳-۳- پیگیری های شرکت جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی مورخ ۲۰ اسفند ۱۴۰۳ صاحبان سهام، درخصوص بندهای ۷، ۱-۱۳، ۱-۱۶ الی ۳-۱۶ و ۵-۱۶ این گزارش، به نتیجه نرسیده است.

۱۴- معاملات مندرج در یادداشت توضیحی ۱-۳۳، به عنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت که طی دوره مالی مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت مدیره به اطلاع این سازمان رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. در مورد معاملات مذکور، مفاد ماده فوق مبنی بر کسب مجوز از هیئت مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رأی گیری رعایت شده است، مضافاً نظر این سازمان به شواهدی حاکی از اینکه معاملات مزبور (به استثنای ارائه تخفیفات اعطایی به پخش رازی) با شرایط مناسب تجاری و در روال عادی عملیات شرکت انجام نگرفته باشد، جلب نشده است.

۱۵- گزارش هیئت مدیره درباره فعالیت و وضع عمومی شرکت، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت و ماده ۴۹ اساسنامه که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. با توجه به رسیدگی های انجام شده و در نظر داشتن موارد مندرج در بندهای ۲ الی ۴ مبانی اظهارنظر مشروط، نظر این سازمان به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت مدیره باشد، جلب نشده است.

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه)

شرکت داروسازی اسوه (سهامی عام)

سایر مسئولیت‌های قانونی و مقرراتی حسابرسی

۱۶- ضوابط و مقررات وضع شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار در چارچوب چک‌لیست‌های ابلاغ شده آن سازمان، به شرح زیر رعایت نشده است:

ردیف	شماره ماده یا بند	موارد عدم رعایت
	دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات	
۱۶-۱	بندهای ۱ و ۲ ماده ۷	افشای صورت‌های مالی و گزارش تفسیری مدیریت سالانه حسابرسی شده شرکت اصلی و مجموعه و گزارش هیئت مدیره به مجمع، حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی.
۱۶-۲	ماده ۱۰	ارائه صورت‌جلسات مجامع عمومی حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ تشکیل مجامع به مرجع ثبت شرکت‌ها.
	دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار	
۱۶-۳	بند ۲ ماده ۱۱	رعایت حد نصاب ارزش سهام شناور شرکت حداقل به مبلغ ۲۵۰۰ میلیارد ریال.
	اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام	
۱۶-۴	ماده ۳۰	غیبت اعضای هیئت مدیره یا نمایندگان آنها بیش از ۴ جلسه متوالی بدون عذر موجه در جلسات هیئت مدیره (نماینده شرکت داروسازی راموفارمین از ۱۴۰۳/۹/۳۰ تا ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ و نیز نماینده شرکت پخش رازی از تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۰ تا ۱۴۰۴/۹/۳۰ در جلسات هیئت مدیره حضور نداشته‌اند).
۱۶-۵	مصوبات هیئت مدیره سازمان بورس اوراق بهادار	مصوبات مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۹ و ۱۴۰۱/۱/۱۰ درخصوص اصلاح مواد ۲۸ و ۱۸ اساسنامه، براساس نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار.
	دستورالعمل حاکمیت شرکتی	
۱۶-۶	تبصره ۴ ماده ۴	وجود حداقل یک عضو غیرموظف و دارای تحصیلات مالی در هیئت مدیره.
	دستورالعمل الزامات کنترل‌های داخلی	
۱۶-۷	ماده ۱۰	تصویب تعداد جلسات عادی و زمان تشکیل جلسات کمیته حسابرسی در اولین جلسه کمیته مذکور و تشکیل نشست اختصاصی با حسابرسی مستقل حداقل ۲ جلسه در سال.
	ضوابط تبصره ماده ۲ آیین‌نامه ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید	
۱۶-۸	ماده ۲	اخذ گواهی قبولی در آزمون قوانین و مقررات و داشتن حداقل ۵ سال سابقه مدیرعاملی یا عضویت در هیئت مدیره شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار و تأیید صلاحیت مدیرعامل براساس ضوابط آیین‌نامه مذکور توسط هیئت مدیره.

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی (ادامه)

شرکت داروسازی اسوه (سهامی عام)

۱۷- درخصوص ضرورت پرداخت مبلغ ۲۶ میلیارد ریال به ۱۲ نفر از مشاورین شرکت، توجیهات لازم به این سازمان ارائه نشده است.

۱۸ اسفند ۱۴۰۴

سازمان حسابرسی

ایرج جمالی

ابوالفضل علیدادی